

DPMB dokončil projekt s Masarykovou univerzitou. Nová opatření usnadňují cestování lidem se smyslovým znevýhodněním

25.3.2026 - Hana Tomašíková | Dopravní podnik města Brna

Dopravní podnik města Brna (DPMB) ve spolupráci s Masarykovou univerzitou (MU) dokončil projekt zaměřený na odstraňování bariér v městské hromadné dopravě pro osoby se zrakovým a sluchovým znevýhodněním. Na základě unikátní databáze 178 podnětů z rozhovorů s cestujícími i zaměstnanci podniku se podařilo zavést konkrétní opatření, která zlepšují jejich orientaci a bezpečnost v MHD i dostupnost informací.

„Jsme rádi, že jsme se jako první dopravní podnik v České republice do tohoto tématu pustili systematicky a ve spolupráci s odborníky. Doposud jsme se dlouhodobě věnovali především odstraňování bariér pro cestující s tělesným hendikepem, ale tento projekt nám umožnil otevřít i oblast smyslového znevýhodnění, která byla dosud opomíjená. Věříme, že výsledky projektu pomohou nejen v Brně, ale budou inspirací i pro další dopravní podniky,“ uvedl **Miloš Havránek, generální ředitel Dopravního podniku města Brna.**

„Projekt ukázal, že i zdánlivě drobné bariéry mohou mít zásadní dopad na každodenní život lidí se zrakovým a sluchovým znevýhodněním. Díky úzké spolupráci s těmito cílovými skupinami a brněnským dopravním podnikem jsme dokázali navrhnout konkrétní a realizovatelná opatření, která jim na jednu stranu usnadňují život a na druhé straně zvyšují citlivost dopravního podniku vůči jejich potřebám. Velmi cenné je také to, že vznikla databáze většího množství podnětů a doporučení, ze které lze čerpat i v budoucnu,“ doplnil **Robert Osman, sociální geograf Masarykovy univerzity v Brně a vedoucí projektu.**

Na základě rozhovorů se čtyřiceti osobami se zrakovým a sluchovým znevýhodněním a zaměstnanci DPMB vznikla databáze celkem 178 podnětů, která mapuje problematické situace v MHD. Přibližně padesát z nich tým MU a DPMB vyřadil, protože nebyly technicky nebo legislativně realizovatelné. U zbývajících návrhů proběhlo posouzení a výběr těch opatření, která jsou v praxi proveditelná a zároveň mají největší přínos pro cestující. Dvanáct realizovaných opatření a dva návrhy pro budoucí kroky se zaměřují **na zpřístupnění informací, zvýšení bezpečnosti při cestování, lepší orientaci ve vozech a na zastávkách a také na zlepšení komunikace mezi cestujícími a řidiči MHD.**

Realizovaná opatření

- Výstup do vozovky** – Na 15 zastávkách (30 nástupištích), kde cestující vystupují přímo do vozovky, přidal DPMB do hlášení ve vozech toto upozornění. Zrakově znevýhodněným osobám, ale i seniorům a rodičům s malými dětmi může pomoci zvýšit jejich bezpečnost. Jedná se například o zastávky Hybešova, Skácelova, Filkukova nebo Kořískova.
- Hmatový atlas vnitřního uspořádání tramvají** - Nově vznikl atlas s plánky 12 typů tramvají v Brně, který pomáhá lidem se zrakovým znevýhodněním se lépe orientovat ve vozovém parku. Umožňuje jim se předem seznámit s uspořádáním vozu a připravit se na cestu.
- Audio nahrávky zvuků tramvají** - Na webu a YouTube kanálu DPMB jsou dostupné audio nahrávky zvuků tramvají. Když si nevidomí dokážou spojit zvuk s typem vozu, vědí na zastávce, jaké mají čekat uspořádání dveří a interiéru.

4. **Přístupnost informací na webových stránkách DPMB** – DPMB provedl potřebné úpravy webu, aby byly informace pohodlně dostupné i uživatelům se zrakovým znevýhodněním.
5. **Speciální sekce na webu pro osoby se smyslovým hendikepem** – Na webu DPMB se nyní nově nachází ikonka, která přesměruje zájemce do sekce pro nevidomé a neslyšící. Zde jsou umístěna videa ve znakovém jazyce se základními informacemi o nákupu jízdného nebo odkazy na audio nahrávky zvuků tramvají (viz níže).
6. **Osvěta řidičů** – DPMB přidal do pravidelných školení řidičů hodinu navíc věnovanou potřebám osob se smyslovým znevýhodněním. Proškolení lektori mají nově k dispozici šest videí a šest audio nahrávek, které se věnují komunikaci s těmito skupinami cestujících – například jde o správné oslovení, odezírání, přepis sdělení do textu nebo využití světelné signalizace namísto akustické.
7. **Pravidelná setkání s cílovými skupinami** – Zástupci DPMB zahájili pravidelná setkání se zájemci z cílových skupin. Probíhat budou pravidelně jednou ročně a jejich prostřednictvím dojde k efektivnějšímu předávání nových informací o MHD.
8. **Nákup zařízení VPN** – DPMB v rámci projektu zakoupil dvacet nových zařízení VPN. Jde nástroj, kterým si nevidomí na zastávkách zjišťují číslo a směr linky daného spoje. Díky novým zařízením může DPMB efektivněji ověřovat funkčnost této technologie.
9. **Zajištění revize technologického postupu kontroly funkcí hlásiče čísla vozu** – DPMB v rámci projektu provedl revizi postupu kontroly funkčnosti těchto zařízení. V praxi to znamená, že jsou ve vozovkách i v terénu stejné instrukce pro kontrolu a všichni pracovníci prošli školením, jak tyto kontroly provádět.
10. **Zajištění revize technologického postupu kontroly funkčnosti ozvučení elektronických panelů** – Díky přístroji VPN nevidomým elektronický informační panel na zastávce oznámí příjezd nejbližších spojů. DPMB zajistil revizi postupu kontroly funkčnosti těchto zařízení.
11. **Zajištění asistence na přepážkách DPMB** – DPMB nechal na budovu na Novobranské, kde se nachází informace a předprodej jízdenek, nainstalovat orientační hlasový majáček. Ten příchozím nevidomým poskytne instrukce pro vstup do budovy a vyhledání asistence.
12. **Příprava podnětů pro aplikaci DPMBinfo** – V rámci projektu vznikl souhrn úprav, které by více zpřístupnily funkce aplikace DPMBinfo osobám zrakovým znevýhodněním.

Návrhy do budoucna

1. **Manuál standardizace zastávek MHD** – MU ve spolupráci se zástupci cílových skupin připravila manuál standardizace zastávek MHD tak, aby měly v budoucnu jednotný styl. To by výrazně zjednodušilo orientaci nevidomých v prostoru zastávek.
2. **Příprava podnětů pro nový Řídicí informační systém** – Tzv. RIS je moderní technologický celek pro sledování, řízení a diagnostiku vozidel MHD v reálném čase. Díky projektu vznikly návrhy pro implementaci do další úrovně tohoto systému, které by pomohly zlepšit komfort cestování osobám se smyslovým znevýhodněním. Například by bylo možné, aby se akustické hlášení ve vozech promítalo textově na LCD obrazovky nebo aby se na úvratí zakončených konečných na elektronickém panelu zobrazovalo číslo koleje, ze které spoj odjíždí.

Kontakt:

Mgr. Hana Tomašíková

tisková mluvčí DPMB, a.s.

media@dpmb.cz

603 587 015

<https://www.dpmb.cz/dpmb-dokoncil-projekt-s-masarykovou-univerzitou-nova-opatreni-usnadnuji-cestovani-lidem-se>